

Stockholm den 25 oktober 2024

Justitiedepartementet L3
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Diarienummer
Ju2024/01712

Remissyttrande från ICC Sverige om geografiska beteckningar och internationella varumärken

Internationella Handelskammaren (ICC Sverige) har givits möjlighet att yttra sig gällande promemorian *Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken Ds 2024:18*.

ICC Sverige är den svenska delen av International Chamber of Commerce, som är världens största näringslivsorganisation. Vårt mål är att genom internationell handel, skapa gränsöverskridande relationer som främjar fred och välbefinnande. I över 100 år har vi därför arbetat för global frihandel och för att underlätta internationella affärer. ICC:s främsta uppgift är att främja den internationella handeln och underlätta för företag att möta de möjligheter som följer med en ökad globalisering. En viktig förutsättning för den internationella handeln är ett enhetligt och harmoniserat system för immateriella rättigheter vilket ger företag förutsägbara och rättvisa konkurrensvillkor.

Försvårande av internationell handel

ICC Sverige ser att det föreslagna utökade skyddet för geografiska beteckningar kan medföra hinder för internationell handel och konkurrens. Skyddade beteckningar för livsmedel och jordbruksprodukter används i dag som förhandlingskort i handelsavtal. Nu när skyddet utvidgas ytterligare riskerar det att påverka att framtida handelsförhandlingar försvåras och drar ut på tiden, då länder kan komma att ha olika intressen och syn på hur traditionella produkter ska skyddas.

Det är även viktigt att förslaget inte underminerar Sveriges övergripande utrikeshandelspolitiska strategi som bygger på att främja frihandel och stärka svenska företags konkurrenskraft. Om handelsperspektivet inte beaktas riskerar det att påverka svenska företag negativt. Vi uppmanar därför att i högre grad integrera handelspolitiska aspekter i promemorian för att säkerställa att handeln inte hamnar i konflikt med det utökade skyddet.

Det innebär också att informationsspridningen kring reglerna blir avgörande. Svenska företag måste bli medvetna om möjligheten att registrera och skydda sina produkter under det utökade systemet samt hur de kan undvika potentiella sanktioner.

PRV:s roll

Vi välkomnar att Patent- och registeringsverket (PRV) ges en tydlig roll i tillsyn och ingripande kring geografiska beteckningar. Även om det med hänsyn till det nuvarande begränsade intresset i Sverige för skydd av livsmedels- och jordbruksprodukter kan vara rimligt att ansökningar för utökat skydd för hantverks- och industriprodukter sker direkt till EUIPO, finns det skäl att överväga att PRV utses att hantera svenska ansökningar. Detta skulle särskilt underlätta för mindre svenska företag, som då kan kommunicera med, och få råd av, en svensk myndighet i ansökningsärenden. Oavsett om PRV utses som granskningsmyndighet eller inte är det avgörande att det tillförs erforderliga resurser för att PRV ska kunna fungera effektivt som kontaktpunkt gentemot EUIPO och WIPO. Svenska företag behöver tillgång till information om t.ex. listorna av skyddade beteckningar i handelsavtal, så att de ges rimliga förutsättningar för att undvika sanktioner och att de får råd om hur ansökningsprocessen om skydd hos EUIPO ska hanteras. Att stärka PRV:s kapacitet är avgörande för att säkerställa att svenska företag blir upplysta om och får tillgång till den expertis och hjälp som krävs för att skydda sina produkter. För att kunna göra riktade insatser kring information behövs en analys av hur behoven ser ut på den svenska marknaden. Den typen av analys är också helt nödvändig för att veta vilka positioner Sverige ska ta när det på EU-nivå förhandlas internationella överenskommelser. Utan en väl underbyggd analys är risken stor att svenska aktörer missgynnas i förhållande till andra medlemsstaters.

Piratkopiering

Vi noterar att promemorian inte adresserar problemet med piratkopiering i samband med det utökade skyddet för geografiska beteckningar. Piratkopiering är redan i dag ett problem för livsmedels- och jordbruksprodukter, och vi befarar att ytterligare utöka skyddet torde skapa incitament för att även produkter under de nya reglerna riskerar samma problematik. Utan effektiva åtgärder mot piratkopiering riskerar det föreslagna systemet att missbrukas, vilket kan undergräva syftet med de nya reglerna. Avsaknaden av tydliga regler för PRV:s skyldighet att kontrollera och ingripa vid piratkopieringsfall riskerar att missgynna svenska aktörer. Förslaget till 4 § lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter anger endast vad PRV ska ansvara för utan att klargöra att myndigheten ska ha en skyldighet att ingripa vid piratkopieringsfall. Föreslagna regler med innebörd att PRV får ingripa riskerar att en myndighet med knappa resurser rakt av kan hoppa över att ingripa.

Susanna Zeko

Generalsekreterare, ICC Sverige